

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS 2018 M. GEGUŽĖS 2 D. NUTARIMO NR. 440 „DĖL ĮGALIOJIMŲ
SUTEIKIMO ĮGYVENDINANT CIVILINIO KODEKSO 3.276¹ STRAIPSNĮ BEI VAIKŲ,
KURIEMS NUSTATYTA GLOBA (RŪPYBA), IR VAIKO GLOBĖJŲ (RŪPINTOJŲ)
CENTRALIZUOTOS APSKAITOS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO
(TAP-19-2014, TAIS 19-12593(2))**

2019-12-06 Nr. NV-3446

Vilnius

Projekto rengėjas – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM).

Projekto tikslas – patikslinti vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba), ir vaiko globėjų (rūpintojų) centralizuotos apskaitos tvarką, suderinant ją su Civilinio kodekso nuostatomis bei ją patobulinant.

Dabartinė situacija:

- Civiliniame kodekse numatyta, kad vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba), globėjų (rūpintojų), asmenų, pasirengusių globoti (rūpinti) vaiką, ir globėjų (rūpintojų), nušalintų nuo globėjo (rūpintojo) pareigų, centralizuotą apskaitą tvarko Vyriausybės įgaliota institucija Vyriausybės nustatyta tvarka.
- Globojamų (rūpinamų) vaikų ir globėjų (rūpintojų) centralizuotą apskaitą tvarkyti Vyriausybė yra įgaliojusi Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą (Tarnybą).
- Centralizuota apskaita vykdoma per Socialinės paramos šeimai informacinę sistemą (SPIS).
- Lietuvoje yra 3924 globėjai (rūpintojai), kurie globoja 7508 vaikus (iš jų 5158 vaikai yra globojami šeimose ar pas budinčius globotojus).

Projekto esmė. Siūloma patikslinti atsakingų už centralizuotos apskaitos tvarkymą institucijų įgaliojimus ir Vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba), ir vaiko globėjų (rūpintojų) centralizuotos apskaitos tvarkos aprašą (dėstoma nauja redakcija):

- Įgalioti Tarnybą ir Socialinių paslaugų priežiūros departamentą tvarkyti centralizuotą apskaitą (dabar – tik Tarnybą). Departamentui pavedama tvarkyti duomenis apie vaikų globos institucijas, šeimynas, paskirtas vaiko globėjais (rūpintojais), ir kurioms išduotos, sustabdytos, nutrauktos socialinės globos licencijos.
- Nustatyti, kad be duomenų apie vaikus, kuriems nustatyta globa (rūpyba), ir globėjus (rūpintojus), tvarkomi duomenys ir apie: asmenis, pasirengusius globoti (rūpinti) vaiką; globėjus (rūpintojus), teismo nutartimi nušalintus nuo vaiko globėjo (rūpintojo) pareigų.
- Nustatyti, kad savivaldybių administracijos ar jų įgaliotos institucijos Tarnybai per SPIS teikia duomenis apie jų teritorijoje veikiančius globos centrus.
- Nustatyti, kad globos centrai Tarnybai per SPIS teikia duomenis apie: asmenis, pasirengusius tapti vaiko globėjais (rūpintojais) ir gavusius atestuoatų darbuotojų teigiamas išvadas; globos centro paslaugas gaunančius globojamus (rūpinamus) vaikus ir globėjus (rūpintojus).
- Detalizuoti duomenis, kuriuos Tarnybos teritoriniai skyriai įtraukia į centralizuotą apskaitą apie vaikus, kuriems nustatyta globa (rūpyba), jiems paskirtus ir nušalintus nuo pareigų globėjus (rūpintojus).
- Nustatyti, kad Tarnyba į savo metinę veiklos ataskaitą įtraukia nuasmenintą statistinę informaciją ir ją skelbia savo internetinėje svetainėje (dabar – teikia SADM).
- Nustatyti, kad subjektai, tvarkantys, teikiantys ir naudojantys apskaitos duomenis, privalo užtikrinti asmens duomenų tvarkymą pagal Bendrąjį asmens duomenų apsaugos reglamentą ir Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymą.

Derinimas. Projektas suderintas ir patikslintas pagal Teisingumo ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Vaiko teisių kontrolieriaus įstaigos, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos, Tarnybos, Socialinių paslaugų priežiūros departamento pateiktas pastabas (pastabas, į kurias nebuvo atsižvelgta, suderintos darbo tvarka).

Atitiktis Vyriausybės programai – atitinka Vyriausybės programos siekius kompleksiskai spręsti vaikų globos ir įvaikinimo problemas (11-15 p.).

Dalykinio vertinimo išvada:

- Iš projekto nuostatų nėra aiškus Socialinių paslaugų priežiūros departamento ir Tarnybos funkcijų pasidalijimas tvarkant duomenis apie globėjus (rūpintojus). Departamento numatomi tvarkyti duomenys apie vaikų globos institucijas, šeimynas, kurios yra paskirtos vaiko globėjais (rūpintojais), iš dalies dubliuoja Tarnybos numatomus tvarkyti duomenis apie visus vaikų globėjus (rūpintojus). Svarstyta įvertinti tikslingumą projekte numatyti, kad Departamentas tik teikia duomenis Tarnybai apie vaikų globos institucijas, šeimynas, papildydamas Tarnybos jau įtrauktus duomenis. Be to, siūlytina įvertinti ir tai, ar nėra tikslinga numatyti, kad Departamentas teikia informaciją Tarnybai ne tik apie jau paskirtas vaiko globėjais (rūpintojais) vaikų globos institucijas, šeimynas, bet ir pasirengusias (turinčias licencijas ir kt.) jais tapti (analogiškai kaip savivaldybės ir globos centrai įpareigojami teikti duomenis Tarnybai apie globos centrus ir fizinius asmenis, pasirengusius tapti vaiko globėjais (rūpintojais)).

Projektą siūlome **svarstyti tarpinstituciniame pasitarime**, įvertinus Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos ir Teisės grupių pateiktas pastabas.

Socialinės politikos grupės patarėja

Daiva Buivydaite-Garbštienė

el. 8 706 63 853, el.p. daiva.buivydaite@lr.lt